

TALLINNA MUSTJÕE GÜMNAASIUM

GÜMNAASIUMIASTME ÕPPEKAVA

ÜLDOSA

Tallinn 2023

Sisukord

1. ÜLDSÄTTED	4
2. KOOLI GÜMNAASIUMIASTME ÕPPEKAVA ÜLDOSA.....	5
2.1. Kooli õppekava aluseks olevad väärtused ja kooli eripära.....	5
2.2. Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid.....	5
2.3. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused.....	7
2.3.1. Pädevused.....	7
2.3.2. Üldpädevuste kujundamiseks kavandatud tegevused	9
2.3.3. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused	10
2.4. Õppekorraldus gümnaasiumis	11
2.4.1. Õppe korraldamise ajakava ja õpilase õpekoormuse kujundamine	11
2.4.2. E-õppe ehk distantõppe läbiviimine	12
2.4.3. Kohustuslikud kursused	16
2.4.4. Valikkursuste ja valikainete valimise põhimõtted	17
2.4.5. Õppesuunad ja tunnijaotusplaanid	18
2.4.6. Eesti keeles õpetatavad ained ja kursused gümnaasiumiastmes	27
2.4.7. Ülemineku tingimused kitsalt matemaatikalt laiale matemaatikale ja laia matemaatika järgi õppinud õpilastel kitsale matemaatikale.....	29
2.4.8. Läbivad teemad ja õppeainete vahelise lõimingu põhimõtted	29
2.5. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus.....	29
2.6. Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana.	30
2.7. Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht gümnaasiumis.....	32
2.8. Õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldus.....	33
2.9. Hindamise ja gümnaasiumi lõpetamise korraldus ning hinnete ja hinnangute vaidlustamine	33
2.9.1 Gümnaasiumi lõpetamise korraldus	34

2.9.2 Hinde ja hinnangu vaidlustamine	34
2.10. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine.....	34
2.10.1. Karjääriõppe kooli õppekavas	34
2.10.2. Karjääriinfo ja nõustamise korraldamine	35
2.11. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	36
2.12. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	37

1. ÜLDSÄTTED

Tallinna Mustjõe Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava on kooli gümnaasiumi õppe- ja kasvatustöö alusdokument, mis on koostatud Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ § 19 lg 1 ja „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lg 1 alusel.

Tallinna Mustjõe Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppekava terviktekst on avaldatud kooli kodulehel aadressil www.mjg.ee.

Kooli gümnaasiumiastme õppekava koosneb üldosast ja lisadest.

Lisades esitatakse:

- 1) Tallinna Mustjõe Gümnaasiumi õpilaste gümnaasiumi hindamisjuhend (lisa 1);
- 2) Uurimistöö ja praktilise töö koostamise juhend (lisa 2) (*muudetud ja kehtestatud al. 01.09.2023*);
- 3) Tallinna Mustjõe Gümnaasiumi koolieksami kord (lisa 3) (*kehtestatud al. 01.09.2023*);
- 4) **Gümnaasiumi õppeainete ainekavad:** (*lisade numbrid kehtestatud al. 01.09.2023*)
 - keel ja kirjandus (lisa 4);
 - kehaline kasvatus (lisa 5);
 - kunstained (lisa 6);
 - loodusained (lisa 7);
 - matemaatika (lisa 8);
 - sotsiaalsained (lisa 9);
 - võõrkeeled (lisa 10);
 - valikõppeained (lisa 11);
 - ainevaldkondade ülesed valikkursused (lisa 12).

2. KOOLI GÜMNAASIUMIASTME ÕPPEKAVA ÜLDOSA

2.1. Kooli õppekava aluseks olevad väärtused ja kooli eripära

Tallinna Mustjõe Gümnaasiumis saab õppija individuaalset arengut toetavas koolikeskkonnas omandada heatasemelist ja mitmekesiste valikutega üldkeskharidust, mis võimaldab kooli lõpetamise järel jätkata õpinguid või täita erinevaid rolle tööturul.

Kooli iseloomustavad põhiväärtused:

1. Väärtustame teistest kultuuridest ja religioonidest lugupidamist;
2. Väärtustame kõigi huvigruppidega koostöö tegemist;
3. Väärtustame õpilaste, töötajate ja huvigruppide rahulolu tagamist;
4. Väärtustame koolis väljakujunenud traditsioone;
5. Väärtustame turvaliste ning sõbralikku töökeskkonda;
6. Väärtustame tervislikke eluviise ja keskkonnasäästlikkust.

Tallinna Mustamäe Gümnaasium on üldhariduskool, kus on nii põhikooli kui ka gümnaasiumi osa. Kooli gümnaasiumiastme iseärasused tulenevad kooli arengukavast, piirkonna vajadustest, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soovidest ning vaimseid ja materiaalseid ressursse arvestades. Kooli eripärast tulenevad valikained, traditsioonid ja huviringid.

Gümnaasiumiastmesse astudes saavad õpilased valida kolme õppesuuna vahel:

- reaalainete ja ettevõtluse suund
- loodusainete ja terviseedenduse suund
- sotsiaalainete ja võõrkeelte suund

Kõikide õppesuundade sisu on kaasaegne ning toimib ainete vaheline integratsioon mitmekesiste meetodite ja vahendite läbi (sh IKT vahendid). Õppimisel ja õpetamisel on keskne probleemide tõstatamine ja lahendamine, küsimuste esitamine ja neile vastuste leidmine, õppetegevuse seostamine igapäevaeluga. Õppetöös rakendatakse mitmekesiseid õppevorme.

2.2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

Gümnaasiumis on kooli ülesandeks noore ettevalmistamine toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgi teadvustada ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

Õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks on, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee. Kool loob tingimused, et õpilased omandasid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või kutseõppeasutuses.

Selleks keskendutakse:

- 1) õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujunemisele ja valmisolekule elus toime tulla;
- 2) adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;
- 3) iseseisva õppimise ja koostöö oskuste arendamisele;
- 4) edasise hariduse tee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;
- 5) kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.

TMG-i gümnaasiumiastme õppe- ja kasvatuseesmärgid on:

- **Lõpetades kooli on õpilane omandanud üld-, kooliastme- ja ainevaldkonna pädevused.**

Õppe ja kasvatuse aine üleseks eesmärgiks on gümnaasiumi riikliku õppekava § 4 lõikes 3 esitatud üldpädevuste, gümnaasiumi riikliku õppekava ainevaldkonnakavades esitatud valdkonnapädevuste kujunemine.

- **Õpilastel on oma võimetest lähtuvalt head õpitulemused ja saavutused.**

Gümnaasiumi lõpetamisel saavutatavad tulemused on kooskõlas kvalifikatsiooniraamistiku 4. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel, kes lõpetab gümnaasiumi, on ainevaldkonna- ja õppesuuna alased laiaulatuslikud faktilised ja teoreetilised teadmised, õppesuuna alased kognitiivsed ja praktilised oskused konkreetsetele probleemidele lahenduse leidmiseks ning suutlikkus juhtida ise oma õppimist vastavalt juhtnõuetele olukordades, mida saab tavaliselt ette näha, kuid mis võivad muutuda, juhendada kaaslaste tavatööd, võtta mõningane vastutus õppimise hindamise ja edendamise eest.

- **Kool toetab iga õpilase individuaalset arengut.**

Gümnaasiumi õpilastele on tagatud tingimused, et õpilased omandasid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpinguid kõrgkoolis või kutseõppes. Koolis on loodud õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond. Põhikooli läbinud õpilasel on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikooli

õpilased on jõudnud selgusele oma huvides ja võimetes ning omavad valmisolekud õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel.

Gümnaasiumi läbinud õpilane omab iseseisvust, tal on kujunenud oma maailmapilt ning tal on valmisolek elus toime tulla. Õpilasel on kujunenud adekvaatne enesehinnang, iseseisva õppimise ja koostööoskus, ta on tuttav edasise haridustee võimalustega.

2.3. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

2.3.1. Pädevused

Riikliku õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult, paindlikult ja tulemuslikult toimida ning on oluline inimeseks ja kodanikuks kujunemisel. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.

Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused. Üldpädevused kujunevad õppeainetes taotletavate õpitulemuste kaudu, aga ka läbivate teemade käsitlemise kaudu ainetundides, tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist toetavad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli, kodu ja kogukonna koostöös. Pädevuste kujundamist kirjeldatakse kooli õppekavas.

Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

- **kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide ja eetika seisukohast; tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada kunsti ja loomingut ning kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel; olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;
- **sotsiaalne ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid; austada erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende

väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis;

- **enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata adekvaatselt oma nõrku ja tugevaid külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme; käituda inimsuhetes sõltumatult; hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri;
- **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada erinevaid õpistrateegiaid ja õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi;
- **suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada emakeeles ja iseseisva keelekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeles, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; koostada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust, kasutada korrektset ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
- **matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske; teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt;
- **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada lühi- ja pikaajalisi plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi

ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid;

- **digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukonnades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujundamine. Valdkonnapädevuste kujunemist ning gümnaasiumi õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamist toetavad ainekavades esitatud õpitulemused, lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Väärtushoiakute saavutatuse kohta antakse õpilasele kirjeldavat tagasisidet kooli määratud viisil.

2.3.2. Üldpädevuste kujundamiseks kavandatud tegevused

Üldpädevuste kujundamiseks kool kavandab ja viib läbi järgmisi projekte:

- 1) õppe-eesmärgilised projektid – ainekesksed ja ainetevahelised projektid, õppekäigud, muusikalektoriumid;
- 2) klassidevahelised projektid – lektorid klassijuhatajatundides, nõustamiskeskuste külastamine, ühised ekskursioonid, õppe-eesmärgilised väljasõidud ja teatrikülastused);
- 3) ülekoolilised projektid – traditsioonilised ülekoolilised üritused, mida viiakse läbi projektidena;
- 4) koolidevahelised, vabariiklikud või rahvusvahelised projektid – kool osaleb igal aastal Haridus- ja Teadusministeeriumi, erinevate fondide või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt väljakuulutatud haridus- või kasvatusalastes projektides.

Projektide kavandamist ja läbiviimist korraldab huvijuht ning õpetajad kooli pedagoogilise personali hulgast. Iga projekti läbiviimise eest vastutavad koordinaatorid, kes määratakse õppeaastate kaupa kooli üldtööplaani koostamise käigus.

Ülekoolilisi ja koolidevahelisi projekte viiakse läbi läbivate teemade õppe ja lõimingu realiseerumiseks. Selleks korraldatakse koostöös Haabersti Linnavalitsuse, INNOVE, Minu Riik, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaletakse maakondlikes, üleriigilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Ülekoolilised ja koolidevahelised projekte kavandatakse iga õppeaasta algul kooli üldtööplaani koostamisel. Projektide täpsemad kirjeldused esitatakse projektide kavades.

2.3.3. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ja õpetajaid ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased ja õpetajad arenevad ja õpivad. Gümnaasium korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks koostöös õpetajaga, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsusust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;
- 2) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdselt, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 3) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 4) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 5) ennetatakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 6) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 7) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 8) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;

- 9) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel, tolerantsusel ja heatahtlikkusel;
- 10) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 11) korraldatakse koolielu, lähtudes rahvusliku, rassilise, soolise ja muudel alustel võrdse kohtlemise põhimõtetest ning soolise võrdõiguslikkuse eesmärkidest.

Füüsilist keskkonda kujundades jälgib gümnaasium, et:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) õppes on võimalik kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada raamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja vahendeid;
- 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

2.4. Õppekorraldus gümnaasiumis

2.4.1. Õppe korraldamise ajakava ja õpilase õppekoormuse kujundamine

1. Gümnaasium jaotub üheks kooliastmeks 10.–12. klassini. Gümnaasiumis õppimise nominaalaeg on 3 aastat.
2. Õppeaasta algab 1. septembril ning kool töötab viie päevase töönalalaga.
3. Õppeaastas on kokku vähemalt 175 õppepäeva. Lõpuklassis on õppeaastas kokku vähemalt 185 õppepäeva. Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne seda õppetunde ei toimu. Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse õppepäevade hulka.

4. Õppetunni pikkus on 45 minutit ja vahetunni pikkus on vähemalt 10 minutit. Kuni 2 õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita.
5. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli ekskursiooni, õppekäigu või praktilise tööna.
6. Õppetöö toimub statsionaarses õppevormis Gümnaasiumis rakendatakse kursuseõpet.
7. Igapäevase koolitöö korralduse põhialus on tunniplaan, millega on määratletud tundide arv ja järjekord õppepäevas.
8. Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust. Kursus vastab 35 ühe õppeaine raames toimuvale õppetunnile. Tunnijaotusplaanis esitatud kursused on jaotatud õppeaastati, et tagada õpilastele ühtlane koormuse jaotus. Tunnijaotusplaan kehtestatakse igal õppeaastal.
9. Kokku peab gümnaasiumi lõpetamiseks läbima õpilane 57 kursust, mille õppekeeleks on määratud eesti keel.

2.4.2. E-õppe ehk distantsõppe läbiviimine

1. E-õpe ehk distantsõpe on statsionaarse õppe üks vormidest (PGS § 24 lg 5), st tegemist on juhendatud e-õppega ning õpet on lubatud korraldada ka väljaspool kooli ruume (sh koolihoone õues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.
2. Distsantsõppe viibimisel jaguneb õpe:
 - otsesuhtluseks õpetaja ja õpilaste vahel, mille käigus viiakse kogu klassile läbi videotunde;
 - õpetaja juhendite põhjal toimuv iseseisev töö, sh praktilised tegevused ja projektitöö;
 - vajaduspõhine õpetaja poolne täiendav rühma- või individuaalne juhendamine, konsultatsioonid abi vajajatele.
3. Vajadus distantsõppe korraldamiseks:
 - pandeemiliste nakkushaiguste leviku tõkestamiseks koolitöötajate ja õpilaste seas (vastavalt Vabariigi Valitsuse ja/või Terviseameti korraldustele ning PGS § 45 lg 2 ja lg 3 p 7 alusel);
 - kooli töötajate ühise täiendõppe korraldamiseks;
 - ennast juhtiva õppija arendamine läbi ettevalmistatud iseseisvate tööde.
4. Õppetöö korraldus
 - 4.1. Distsantsõppe osalemiseks on õpilasel vaja töötava kaamera ja mikrofoniga arvutit või nutitelefoni või tahvelarvutit ning internetiühendust.

4.2. Lapsevanem teavitab klassijuhatajat, kui kodus puuduvad tehnilised tingimused e-õppeks või ei jätku vajalikke töövahendeid pere kõigile lastele. Võimalusel laenutab kool seadmed välja lapsevanemale allkirja vastu, distantsõppe lõppemisel tuleb need kooli tagastada.

4.3. Distsantsõppe toimub õppetöö kehtiva tunniplaani alusel (sh konsultatsioonitunnid), kus õpetaja poolt juhendatud õppetegevusel on suurem osakaal kui iseseisval õppimisel. Tunniplaani on leitav kooli kodulehel.

4.4. Õppeinfo ja õpi juhtimise jagamine toimub eKoolis kehtiva tunniplaani alusel analoogiliselt kontaktõppega. Kõik õppetegevust puudutav info peab seal olema õpilasele kättesaadav. Kõigil õpilastel peab olema eKooli isiklik kasutajakonto. Kooli teateid edastatakse eKooli ja kooli kodulehe vahendusel. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on kohustus jälgida igapäevaselt eKooli.

4.5. Tunniplaani tunni sissekande teeb õpetaja eKooli aine päevikusse: kuupäev, teema. Tunni kirjeldus ja õppeülesanded kantakse päevikusse kodutööna samal päeval.

4.6. Distsantsõppe ajal ei tohi ühe ainetunni õppeülesannete maht ületada 45 minutit. Kodusõppe päeval täiendavaid kodutöid ei anta.

4.7. Distsantsõppe läbiviimine toimub ametlikes keskkondades:

- eKool – õppetöö alase informatsiooni vahendamiseks, sh kodused tööd ja nende lahendused;
- Google Classroom, Google Meet ja MS Teams - video tundide läbiviimiseks.

Kõigil õpilastel ja õpetajatel on isiklik kasutajakonto nende keskkondade kasutamiseks.

4.8. Virtuaalsed klassiruumid asuvad Google Classroom rakenduses, mille kaudu õpetaja edastab ülesandeid ja juhendab tunni tegevusi. Aineõpetaja valib sobivad vahendid, meetodid ja e-keskkonnad õppetöö läbiviimiseks lähtuvalt õppekavast. Virtuaaltunnid toimuvad vähemalt 50% ulatuses igas õppeaines, kõik klassijuhatajatunnid toimuvad video suhtluses.

4.9. Distsantsõpelt kasutab õpilane vajadusel õpetajaga suhtlemiseks e-postina kooli aadressi kujul eesnimi.perekonnanimi@mjpg.ee. Õpetajad on igal tööpäeval e-posti või eKooli vahendusel kättesaadavad.

4.10. Õppevara on distantsõpelt eelistatud Opiqu ja eKoolikoti materjalid.

4.11. Õpikeskkondi väljaspool Google või Microsoft 365 kasutatakse distantsõppes kokkuleppel õppealajuhataja ja õpilastega. Ametlikele keskkondadele lisaks on õpetajal õigus valida lähtuvalt kooliastmest ja õppeainest õppeülesannete andmisel ja täiendava

õppevara leidmiseks teisi e-keskkondi, eelistades kontode loomist mittevajavaid ning lähtudes turvalisuse tagamise nõuetest.

4.12. Kõik iseseisva õppe ülesanded, lingid ja juhised lisatakse õpilasele eKooli koduste ülesannete alla hiljemalt eelmise tööpäeva jooksul.

4.13. Distsantsõppe läbiviimisel tuleb jälgida ja õpetada digihügieeni ehk digivahendite otstarbekohase ja jätkusuutliku kasutamise põhimõtteid.

4.14. Õpetajatel on oluline tuua ainekavast välja teemad, mida õpetada videotundides ning millega saavad õpilased õpijuhiste toel iseseisvalt hakkama.

4.15. Õpetaja annab õpiülesannete täitmiseks täpsed tööjuhised ja tööde esitamise kuupäeva, kellaajaliselt ei sätestata. Koduse või iseseisva töö tagasisidestamisel näitab ja selgitab õiget töökäiku ja vastuseid.

4.16. Õpetaja kasutab võimalusel aineõppes õppevideosid ja õppematerjali omandamise juhiseid, ülesannete näidislahendusi ning videoloenguid, mis on järele vaadatavad.

4.17. Õpetaja jälgib koostöös klassijuhatajaga pidevalt iga õpilase hakkamasaamist, tulemuslikkust ja kohalolekut õppes, et ennetada-vältida õppeprotsessist mahajäämust, väljalangemist ja nn ära kadumist.

4.18. Distsantsõppel korraldab klassijuhataja iganädalasi video klassijuhataja tunde ja vajadusel lastevanemate on-line info koosolekuid. Vahepealsel perioodil hoitakse sidet eKooli ja e-kirjade vahendusel. Probleemide tekkimise-ennetamise eesmärgil hoida õpetajatel, eriti klassijuhatajatel, tihedat sidet lastevanematega ning vahendada regulaarselt informatsiooni edasi- ja tagasisidestamiseks.

4.19. Arenguveestlused ja klassijuhataja tunnid õpilastega ning kohtumised-koosolekud-infotunnid lastevanematega toimuvad Google Meet või MS Teams keskkonnas. Videokohtumised oma klassi õpilastega peavad toimuma vähemalt üks kord nädalas.

5. Distsantsõppes puudumine

5.1. Distsantsõppes osalemine on õpilasele kohustuslik.

5.2. Eelnevalt kokku lepitud tunniplaani järgses virtuaalses tunnis fikseeritakse puudujad tavapärasel viisil.

5.3. Kui õpilane on haige ega saa iseseisvalt koduseid ülesandeid teha, teavitab vanem sellest klassijuhatajat hiljemalt sama koolipäeva hommikul. Kui aineõpetaja märkab õpilast, kes ei osale distantsõppes või jätab järjepidevalt tööd esitamata, teavitab ta sellest klassijuhatajat.

5.4. Klassijuhataja võtab vajadusel ühendust õpilase ja/või vanemaga, kui õpilane ei osale distantsõppes. E-õppes mõjuva põhjusega mitteosalemine loetakse koolikohustuse mittetäitmiseks ning sel puhul kaasatakse tugimeeskonna liikmed.

6. Tugiteenused

6.1. Soovi korral on õpilasel võimalus individuaalseks juhendamiseks ja tagasisideks.

6.2. Vajadusel on õpilasel võimalus saada kokkuleppel õpetaja, eripedagoogi või kooli psühholoogiga individuaalset e-nõustamist.

6.3. Tugispetsialistide (HEVKO, eripedagoog, sotsiaalpedagoog) töö õpilase, vanema ja õpetaja nõustamisel toimub meili, telefoni või vajadusel ja kokkuleppel videosilla vahendusel ning HEVKO koordineerimisel koostöös Tugikeskusega. Tugispetsialistide kontaktid on kättesaadavad kooli kodulehel.

6.4. Vajadusel laenutatakse õpilasele koolist tahvelarvuti (pöörduda direktori, õppejuhi või klassijuhataja poole). Laenutatud seadmed tuleb tagastada distantsõppe lõppemisel. Kool ei taga internetiühendust.

6.5. IT-tehniliste küsimuste ja probleemide korral saab õpetaja pöörduda IT-tugiisiku poole, õpilast nõustavad aineõpetajad ja klassijuhataja.

7. Hindamine

7.1. Hindamine toimub üldjuhul tavapärasel viisil TMG hindamisjuhendi alusel. Rohkem kasutatakse arvestuslikku hindamist (A/MA).

7.2. Hindamisel ollakse paindlikud, kasutades senisest enam erinevaid ja õppijaid toetavaid hindamise meetodeid (sh kujundavat hindamist "KH").

7.3. I kooliastmel rakendatakse sõnalist tagasisidet.

7.4. Järelevastamiste ja konsultatsioonide korraldamisel arvestatakse distantsõppe erisustega.

8. Virtuaaltunni läbiviimise põhimõtted

8.1. Virtuaalne tund toimub õpetaja kutsel/planeerimisel Google Classroomis, Google Meetis või MS Teamsis. Tunnis osalemine on kohustuslik. Tunnis ollakse kohal õigel ajal. Õpilane ei tegele tunni ajal õppetöövälise tegevusega.

8.2. Virtuaaltunni eesmärk on tunnis osalemine ja õppetöö läbiviimine, neid tunde ei salvestata.

8.3. Virtuaaltunnis on nõutud õpilase osalus oma täisnimega ja video suhtluses ka kaamera kasutamine. Kaamera võimekuse puudumisel täpsustakse töökorraldus õpetaja ja õpilase vahel individuaalselt.

8.4. Õpilastele antud ülesandeid, kus nad oma tegevusi salvestavad, ei tohi jagada ja pärast tagasiside andmist need kustutatakse.

8.5. Õppetunni veebiülekandele on ligipääs vaid selleks ettenähtud isikutel. Tunni linki on keelatud jagada kõrvaliste isikutega. Õpetaja peab veenduma, et ülekannet jälgivad vaid ettenähtud õpilased, sealhulgas ei või seda ilma kokkuleppeta jälgida ka lapsevanemad.

9. Huvitegevuse korraldus

9.1. Huvitegevuse, spordivõistluste, spordi- ja liikumisürituste nii sise- kui ka välistingimustes korraldust reguleeritakse vastavalt Vabariigi Valitsuse ja Terviseameti korraldustele.

2.4.3. Kohustuslikud kursused

1) keel ja kirjandus:

- vene keel – 6 kursust;
- kirjandus – 5 kursust (sh eesti kirjandus – 1 kursus);

2) võõrkeeled:

- eesti keel teise keelena – 9 kursust;
- B1 keeleoskustasemel võõrkeel (inglise keel) – 5 kursust;
- B2 keeleoskustasemel võõrkeel (inglise keel) – 5 kursust;

3) matemaatika:

- kitsas matemaatika (8 kursust) või lai matemaatika 14 kursust (õpilase valikul);

4) loodusained:

- bioloogia - 4 kursust;
- geograafia – 2 kursust;
- keemia – 3 kursust;
- füüsika – 5 kursust;

5) sotsiaalsained:

- ajalugu – 6 kursust;
- ühiskonnaõpetus – 2 kursust;
- inimeseõpetus – 1 kursus;

6) kunstained:

- muusika – 3 kursust;
- kunst – 2 kursust;

7) kehaline kasvatus:

- kehaline kasvatus – 5 kursust.

2.4.4.Valikkursuste ja valikainete valimise põhimõtted

Valikkursused on nii riiklikus õppekavas kirjeldatud valikkursuste hulgast valitud kursused kui ka kooli enda poolt koostatud valikkursused.

Lisaks kohustuslikele kursustele ja kooli poolt kohustuslikuks tehtud valikkursustele peab õpilane valima valikkursused tunnijaotusplaanis esitatud valikkursuste hulgast, et saavutada minimaalne õppekoormus, mis on vajalik gümnaasiumi lõpetamiseks.

Kooli poolt pakutavate valikkursuste kirjeldused esitatakse valdkonna ainekavades.

Valikkursuse grupp avatakse üldjuhul vähemalt 15 õpilase osalemise korral.

Vajadusel, õpilaste soovil, vahendite olemasolul saab avada uusi ainekursusi, kui kool suudab tagada nõudlust õpetajate ja õppekavaga.

„Tulenevalt põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikest 4 ja Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ § 18 lõikest 2 võib õpilane eesti õppekeelsed valikkursused omandada ka väljaspool kooli, esitades direktorile vastava taotluse mujal õpitu arvestamiseks koolis õpetatava osana ning lisades taotlusele tõendi või muu dokumendi, mis tõendab õpitulemuste saavutamist ja õpitulemuste saavutatuse kontrolli ning mujal õpitu mahtu. Ühe kursuse mahuks on 35 akadeemilist tundi.“

Gümnaasiumiastmes pakutakse järgmised õppeainete **valikkursused ja valikained:**

- „Eesti kirjandus“
- „Eesti keele grammatika“
- „Praktiline eesti keel“
- B1 – keeleoskustasemega keel, saksa keel
- B1 – keeleoskustasemega keel, prantsuse keel
- „Keel ja ühiskond“
- „Draama ja teater“
- „Meedia ja mõjutamine“
- „Kõne ja väitlus“
- “Üldajalugu – maailma ajalugu: tsivilisatsioonid väljaspool Euroopat»
- „Tallinna lugu“

- „Mütoloogia ja usundid kultuuriloos“
- „Geoinformaatika”
- Inimeseõpetuse kursus „Psühholoogia“
- „Karjääriõpetus“
- „Riigikaitse“
- „Usundiõpetus“
- „Majandus- ja ettevõtlusõpe“
- „Elementide keemia”
- „Keskkonna- ja looduskaitse“
- „Tervislik eluviis“
- „Uurimistöö alused”
- „Arvuti kasutamine uurimistöös“
- „WEB disain“
- „Projektijuhtimine“
- „Etikett igapäevaelus“
- „Maailmakirjandus antiikajast kuni 18. sajandini“.

2.4.5. Õppesuunad ja tunnijaotusplaanid

Õpilasel on võimalik valida 3 erineva õppesuuna vahel:

- 1) sotsiaalainete ja võõrkeelte suund
- 2) reaalainete ja ettevõtluse suund
- 3) loodusainete ja terviseedenduse suund

Suuna valik tehakse 10. klassi sisseastumisel. Suundade erisus tagatakse valikkursuste baasil. Kui üliõpilane otsustab oma isikliku arengu suunda muuta, saab ta valida vastava õppesuuna valikkursused.

Sotsiaalainete ja võõrkeelte suund

Sotsiaalainete ja võõrkeelte suunas toetatakse õpilases sotsiaalvaldkondliku pädevuse arenemist. Keeleõpet toetavad eesti- ja venekeelsed valikkursused. Suunakursuste abil õpitakse tundma ja kasutama lihtsamaid sotsiaalteaduste uurimismeetodeid ja valima sobivat õiguskaitsesinstrumenti. Õpilane omandab teadmisi ja oskusi sotsiaalselt aktsepteeritud käitumisest ning inimsuhetest, mis aitavad kaasa tõhusale toimimisele erinevates sotsiaalsetes kontekstides. Mitmekesise õppetegevuse tulemusena omab õpilane motivatsiooni ja teadmisi osalemaks vabaühenduste töös, on valmis seda teistele tutvustama ning suhtub lugupidavalt

individuaalsetesse, kultuuriliste- ja maailma vaatelistesse erinevustesse. Õppimisel peab olema valmis eesti- ja võõrkeelse kirjanduse lugemiseks ning võõrkeeles esinemiseks. Õpingute käigus on võimalus osaleda ainealastel võistlustel ja õpilaskonkurssidel. Õppesuuna õpe annab hea ettevalmistuse õpingute jätkamiseks nii kodu- kui välismaal.

Õppesuunda kujundavad kooli õppesuuna valikõppeained ja valikkursused:

- „Prantsuse keel/saksa keel“
- „Maailmakirjandus antiikajast kuni 18. sajandini“
- „Usundiõpetus“
- „Etikett igapäevaelus“
- „Ametialane etikett“ (*kehtib al. 01.09.2022*).

Sotsiaalainete ja võõrkeelte suuna tunniarvutuspalaan Lend 2023 – 2024

Sotsiaalainete ja võõrkeelte suund	kohustuslikud	kohustuslikud	valikkursused	kohustuslikud	valikkursused	kohustuslikud	valikkursused	Kokku kohustuslikud	Kokku valikkursused	K O K K U	Eesti keeles
Vene keel	6	2		2		2		6		6	
Kirjandus	4	1		2		1	1	4	1	5	
Eesti kirjandus	1			1				1		1	1
Eesti keel	9	3		3		3		9		9	9
<i>Keel ja ühiskond</i>			1		1		1		3	3	3
<i>Maailmakirjandus antiikajast 18. sajandini</i>			1						1	1	
<i>Tallinna lugu</i>			1						1	1	1
<i>Meedia ja mõjutamine</i>							1		1	1	1
<i>Kõne ja väitlus</i>							1		1	1	1
<i>Praktiline eesti keel</i>							1		1	1	1
B1 Inglise keel	5	4		1				5		5	5
B2 Inglise keel	5			3		2	2	5	2	7	7
<i>Prantsuse keel / Saksa keel</i>			2		2		2		6	6	
Matemaatika											
Kitsas kursus	8	2		3		3		8		8	

Bioloogia	4			2		2		4		4	
Geograafia (loodusgeograafia)	2	2						2		2	2
Keemia	3	2		1				3		3	
Füüsika	5	2		2		1		5		5	5
Ajalugu	6	2		2		2		6		6	6
Ühiskonnaõpetus	2					2		2		2	2
Inimeseõpetus (Perekonnaõpetus)	1					1		1		1	1
<i>Etikett igapäevaelus</i>			1						1	1	
<i>Riigikaitse</i>					1		1		2	2	2
<i>Usundiõpetus</i>			1						1	1	1
Geograafia (inimgeograafia)	1			1				1		1	1
Muusika	3	2		1				3		3	3
Kunst	2	1		1				2		2	2
Kehaline kasvatus	5	2		2		1		5		5	5
<i>Uurimistöö alused</i>			1						1	1	1
<i>Arvuti kasutamine uurimistöös</i>					1				1	1	1
<i>Projektijuhtimine</i>			2						1	2	2
	72	25	10	27	5	20	10	72	24	97	63
KOKKU:			35		32		30			97	63

Sotsiaaalainete ja võõrkeelte suuna tunnijaotusplaan Lend 2025 - 2026 (kehtib al.01.09.2023)

Sotsiaaalainete ja võõrkeelte suund	kohustuslikud	kohustuslikud	valikursused	kohustuslikud	valikursused	kohustuslikud	valikursused	Kokku kohustuslikud	Kokku valikursused	K O K K U	Eesti keeles
Vene keel	6	2		2		2		6		6	
Kirjandus	4	1		1		2		4		4	
Eesti kirjandus	1			1				1		1	1

TALLINNA MUSTJÕE GÜMNAASIUMI
GÜMNAASIUMIASTME ÕPPEKAVA ÜLDOSA

Eesti keel	9	3		3		3		9		9	9
<i>Keel ja ühiskond</i>			1		1		1		3	3	3
<i>Maailmakirjandus antiikajast 18. sajandini</i>			1						1	1	
<i>Tallinna lugu</i>					1				1	1	1
<i>Meedia ja mõjutamine</i>							1		1	1	1
<i>Praktiline eesti keel</i>							1		1	1	1
B1 Inglise keel	5	4		1				5		5	5
B2 Inglise keel	5			3		2	2	5	2	7	7
<i>Prantsuse keel / Saksa keel</i>			2		2		2		6	6	
Matemaatika											
<i>Kitsas kursus</i>	8	3		3		2		8		8	
<i>Praktiline matemaatika</i>							2		2	2	
Bioloogia	4			2		2		4		4	
Geograafia (loodusgeograafia)	2			2				2		2	2
Keemia	3	2		1				3		3	
Füüsika	5	2		2		1		5		5	
Ajalugu	6	3		2		1		6		6	6
Ühiskonnaõpetus	2					2		2		2	2
Inimeseõpetus (Perekonnaõpetus)	1					1		1		1	1
<i>Etikett igapäevaelus</i>			1						1	1	
<i>Ametialane etikett</i>					1				1	1	
<i>Riigikaitse</i>	1			1			1	1	1	2	2
<i>Usundiõpetus</i>			1						1	1	1
<i>Karjääriõpetus</i>							1		1	1	1
Geograafia (inimgeograafia)	1	1						1		1	1
Muusika	3	2		1				3		3	3
Kunst	2	1		1				2		2	2
Kehaline kasvatus	5	2		2		1		5		5	5
<i>Uurimistöo alused</i>			1						1	1	1
<i>Arvuti kasutamine uurimistöös</i>					1				1	1	1
<i>Projektijuhtimine</i>			2						2	2	2
	73	26	9	28	6	19	11	73	26	99	58
KOKKU:		35		34		30				99	58

Reaalainete ja ettevõtluse suund

Suuna eesmärgiks on arendada ettevõtlusteadmisi, ettevõtlikkust ja ainevaldkonna üldpädevusi: loogilist arutelu, põhjendamise, järelduste, tõestamise oskusi ning leida võimalusi õpitu praktiliseks rakendamiseks reaal- ja majandusteadustes. Tehakse koostööd erinevate ettevõtete, teadus- ja uurimisasutustega, osaletakse mitmesugustel ainevõistlustel ja -konkurssidel. Süvendatakse teadmisi majandusvaldkonnas toimuvatest protsessidest ja nähtustest, ettevõtluse

alustest, ühiskonna, majanduse ja keskkonna omavahelistest seostest. Õpetatakse kasutama majandusalaseid termineid ja definitsioone, kriitiliselt analüüsima majandusvaldkonnas esinevaid probleeme ning otsima neile lahendusi. Õpilasel on valmisolek siseneda tööturule ka ettevõtjana (õpilasfirmad, konkursid).

Õppesuunda kujundavad kooli õppesuuna valikõppeained ja valikkursused:

- „Majandus- ja ettevõtlusõpetus“
- „Geoinformaatika“
- „WEB disain“
- „Projektijuhtimine“
- „Teistsugune füüsika“.

Reaalainete ja ettevõtluse suuna tunniarvutisplaan Lend 2023 – 2024

Reaalainete ja ettevõtluse suund	kohustuslikud	kohustuslikud	valikkursused	kohustuslikud	valikkursused	kohustuslikud	valikkursused	Kokku kohustusliku	Kokku valikkursuse	K O K K U		Eesti keeles
										2021/2022	2022/2023	
Vene keel	6	2		2		2		6		6		
Kirjandus	4	1		2		1		4	1	5		
Eesti kirjandus	1			1				1		1	1	
Eesti keel	9	3		3		3		9		9	9	
<i>Keel ja ühiskond</i>			1		1		1		3	3	3	
<i>Eesti ärikeel</i>							1		1	1	1	
<i>Tallinna lugu</i>			1						1	1	1	
B1 Inglise keel	5	4		1				5		5	5	
B2 Inglise keel	5			3		2	2	5	2	7	7	
<i>Inglise ärikeel</i>							1		1	1	1	
Matemaatika												
<i>Lai kursus</i>	14	4		5		5		14		14		
<i>WEB disain</i>			2						2	2		
<i>Majandus- ja ettevõtlusõpe</i>			2						2	2	2	
Bioloogia	4			2		2		4		4		

Geograafia (loodusgeograafia)	2	2						2		2	2
Keemia	3	2		1				3		3	
Füüsika	5	2		2		1		5		5	5
<i>Teistsugune füüsika</i>	1		1						1	1	1
Ajalugu	6	2		2		2		6		6	6
Ühiskonnaõpetus	2					2		2		2	2
Inimeseõpetus (Perekonnaõpetus)	1					1		1		1	1
<i>Äripsühholoogia</i>							1		1	1	1
<i>Karjääriõpetus</i>					1				1	1	1
<i>Riigikaitse</i>					1		1		2	2	2
Geograafia (inimgeograafia)	1			1				1		1	1
Muusika	3	2		1				3		3	3
Kunst	2	1		1				2		2	2
Kehaline kasvatus	5	2		2		1		5		5	5
<i>Uurimistöö alused</i>			1						1	1	1
<i>Arvuti kasutamine uurimistöös</i>					1				1	1	1
<i>Geoinformaatika</i>			1						1	1	1
	79	27	9	29	4	23	8	78	21	99	65
KOKKU:			37		33		30				

Reaalainete ja ettevõtluse suuna tunnijaotusplaan Lend 2025 – 2026 (kehtib al.01.09.2023)

Reaalainete ja ettevõtluse suund	kohustuslikud	kohustuslikud	valikkursused	kohustuslikud	valikkursused	kohustuslikud	valikkursused	Kokku kohustuslikud	Kokku valikkursused	K O K K U	Eesti keeles
Vene keel	6	2		2		2		6		6	
Kirjandus	4	1		1		2		4		4	
Eesti kirjandus	1			1				1		1	1

Eesti keel	9	3		3		3		9		9	9
<i>Keel ja ühiskond</i>			1		1		1		3	3	3
<i>Tallinna lugu</i>					1				1	1	1
B1 Inglise keel	5	4		1				5		5	5
B2 Inglise keel	5			3		2	2	5	2	7	7
Matemaatika											
<i>Lai kursus</i>	14	5		5		4		14		14	
<i>Praktiline matemaatika</i>							2		2	2	
<i>WEB disain</i>			2						2	2	
<i>Majandus- ja ettevõtlusõpe</i>			2						2	2	2
Bioloogia	4			2		2		4		4	
Geograafia (loodusgeograafia)	2			2				2		2	2
Keemia	3	2		1				3		3	
Füüsika	5	2		2		1		5		5	5
<i>Teistsugune füüsika</i>	1				1				1	1	1
Ajalugu	6	3		2		1		6		6	6
Ühiskonnaõpetus	2					2		2		2	2
Inimeseõpetus (Perekonnaõpetus)	1					1		1		1	1
<i>Karjääriõpetus</i>							1		1	1	1
<i>Riigikaitse</i>				1			1	1	1	2	2
Geograafia (inimgeograafia)	1	1						1		1	1
Muusika	3	2		1				3		3	3
Kunst	2	1		1				2		2	2
Kehaline kasvatus	5	2		2		1		5		5	5
<i>Uurimistö alused</i>			1						1	1	1
<i>Arvuti kasutamine uurimistöös</i>					1				1	1	1
	79	28	6	30	4	21	7	79	17	96	61
KOKKU:			34		34		28				

Loodusainete ja terviseedenduse suund

Suuna eesmärgiks on süvendada õppijates huvi loodusainete vastu, omandada oskust vaadelda, mõista ja seletada loodus-, tehis- ja sotsiaalses keskkonnas toimuvaid nähtusi, analüüsida keskkonda kui terviküsteemi, märgata selles esinevaid probleeme, teha põhjendatud otsuseid neid lahendades, järgides loodusteaduslikku meetodit ning kasutades teadmisi bioloogilistest, füüsikalistest - keemilistest ja tehnoloogilistest süsteemidest, väärtustada loodusteadusi kui kultuuri osa, jätkusuutlikku ja vastutustundlikku eluviisi ning loodusressursside säästvat kasutamist. Õppesuunas omandatakse põhiteadmisi ja -oskusi tervislikest ja keskkonnateadlikest eluviisidest, tervislikust toitumisest, kehalise aktiivsuse tähtsusest tervisele ja töövõimele ning tervise taastamise võimalustest. Õpilane mõistab, et tervis on väärtus, mida tuleb hoida kogu elu. Õppija mõistab oma rolli tervisliku keskkonna

kujundamisel, luues selleks eeldused läbi oma teadliku ja keskkonnasäästliku käitumise. Suunas õppimine toetab edasiõppimise võimalusi terviseteaduste valdkonnas.

Õppesuunda kujundavad kooli õppesuuna valikkursused :

- "Elementide keemia"
- „Keskkonna- ja looduskaitse“
- „Tervisliku eluviis“.

Loodusainete ja terviseedenduse suuna tunniarvutuspalaan Lend 2023 – 2024

Loodusainete ja terviseedenduse suund	kohustuslikud	kohustuslikud	valikkursused	kohustuslikud	valikkursused	kohustuslikud	valikkursused	Kokku kohustusliku	Kokku valikkursuse	K O K K U	Eesti keeles
		2021/2022		2022/2023		2023/2024		10 – 12 kl			
Vene keel	6	2		2		2		6		6	
Kirjandus	4	1		2		1	1	4	1	5	
Eesti kirjandus	1			1				1		1	1
Eesti keel	9	3		3		3		9		9	9
<i>Keel ja ühiskond</i>			1		1		1		3	3	3
<i>Praktiline eesti keel</i>							1		1	1	1
<i>Tallinna lugu</i>			1						1	1	1
<i>Meedia ja mõjutamine</i>							1		1	1	1
B1 Inglise keel	5	4		1				5		5	5
B2 Inglise keel	5			3		2	2	5	2	7	7
<i>Prantsuse keel / Saksa keel</i>			2		2		2		6	6	
Matemaatika											
Kitsas kursus	8	2		3		3		8		8	
Bioloogia	4			2		2		4		4	
Geograafia (loodusgeograafia)	2	2						2		2	2
Keemia	3	2		1				3		3	
<i>Elementide keemia</i>			1						1	1	
Füüsika	5	2		2		1		5		5	5
Ajalugu	6	2		2		2		6		6	6

Ühiskonnaõpetus	2					2		2		2	2
Inimeseõpetus (Perekonnaõpetus)	1					1		1		1	1
Tervislik eluviis			1						1	1	1
Riigikaitse					1		1		2	2	2
Geograafia (inimgeograafia)	1			1				1		1	1
Muusika	3	2		1				3		3	3
Kunst	2	1		1				2		2	2
Kehaline kasvatus	5	2		2		1		5		5	5
Psühholoogia							1		1	1	1
Projektijuhtimine			2						2	2	2
Uurimistöö alused			1						1	1	1
Arvuti kasutamine uurimistöös					1				1	1	1
Keskkonna- ja looduskaitse			1						1	1	
	72	25	10	27	5	20	10	72	25	97	63
KOKKU:		35		32		30					

Loodusainete ja terviseedenduse suuna tunnijaotusplaan Lend 2025 - 2026 (kehtib
al.01.09.2023)

Loodusainete ja terviseedenduse suund	kohustuslikud	kohustuslikud	valikkursused	kohustuslikud	valikkursused	kohustuslikud	valikkursused	Kokku kohustuslikud	Kokku valikkursused	K O K K U	Eesti keeles
Vene keel	6	2		2		2		6		6	
Kirjandus	4	1		1		2		4	1	5	
Eesti kirjandus	1			1				1		1	1
Eesti keel	9	3		3		3		9		9	9
Keel ja ühiskond			1		1		1		3	3	3
Maailmakirjandus antiikajast 18. sajandini			1						1	1	
Praktiline eesti keel							1		1	1	1

TALLINNA MUSTJÕE GÜMNAASIUMI
GÜMNAASIUMIASTME ÕPPEKAVA ÜLDOSA

<i>Tallinna lugu</i>					1				1	1	1
<i>Meedia ja mõjutamine</i>							1		1	1	1
B1 Inglise keel	5	4		1				5		5	5
B2 Inglise keel	5			3		2	2	5	2	7	7
Matemaatika											
<i>Kitsas kursus</i>	8	3		3		2		8		8	
<i>Praktiline matemaatika</i>							2		2	2	
Bioloogia	4			2		2		4		4	
Geograafia (loodusgeograafia)	2			2				2		2	2
Keemia	3	2		1				3		3	
<i>Elementide keemia</i>			1						1	1	
Füüsika	5	2		2		1		5		5	
Ajalugu	6	3		2		1		6		6	6
Ühiskonnaõpetus	2					2		2		2	2
Inimeseõpetus (Perekonnaõpetus)	1					1		1		1	1
<i>Tervislik eluviis</i>							1		1	1	1
<i>Usundiõpetus</i>			1						1	1	1
<i>Riigikaitse</i>	1			1			1	1	1	2	2
<i>Karjääriõpetus</i>							1		1	1	1
Geograafia (inimgeograafia)	1	1						1		1	1
Muusika	3	2		1				3		3	3
Kunst	2	1		1				2		2	2
Kehaline kasvatus	5	2		2		1		5		5	5
<i>Projektijuhtimine</i>			2						2	2	2
<i>Uurimistöö alused</i>			1						1	1	1
<i>Arvuti kasutamine uurimistöös</i>					1				1	1	1
<i>Keskonna- ja looduskaitse</i>			1						1	1	
	73	26	8	28	3	19	10	73	22	95	59
KOKKU:		34		31		29					

2.4.6.Eesti keeles õpetatavad ained ja kursused gümnaasiumiastmes

Gümnaasiumis on vähemalt 57 kursust eesti õppekeeles. Kõik 57 eesti õppekeelset kursust on kohustuslike ja kooli poolt pakutud kohustuslike valikkursuste hulgas, et tagada õpilasele kooli lõpuks vähemalt 57 eesti õppekeelse kursuse olemasolu.

Nr	Aine või kursusenimetus	Maht
1.	Eesti keel	9 kursust
2.	Inglise keel	10 kursust
3.	Eesti kirjandus	1 kursus

4.	Ajalugu	6 kursust
5.	Ühiskonnaõpetus	2 kursust
6.	Loodusgeograafia	2 kursust
7.	Inimgeograafia	1 kursus
8.	Perekonnaõpetus	1 kursus
9.	Muusika	3 kursust
10.	Kunst	2 kursust
11.	Eesti keele grammatika	1 kursus
12.	Tallinna lugu	1 kursus
13.	Keel ja ühiskond	3 kursus
14.	Draama ja teater	1 kursus
15.	Kõne ja väitlus	1 kursus
16.	Mütoloogia ja usundid kultuuriloos	1 kursus
17.	Psühholoogia	1 kursus
18.	Karjääriõpetus	1 kursus
19.	Geoinformaatika	1 kursus
20.	Meedia ja mõjutamine	1 kursus
21.	Uurimistöö alused	1 kursus
22.	Arvuti kasutamine uurimistöös	1 kursus
24.	Majandus- ja ettevõtlusõpe	2 kursust
25.	Kehaline kasvatus	5 kursust
26.	Füüsika	5 kursust
27.	Teistsugune füüsika	1 kursus
28.	Projektijuhtimine	2 kursust
29.	Tervislik eluviis	1 kursus
30.	Praktiline eesti keel	1 kursus
31.	Usundiõpetus	1 kursus
32.	Riigikaitse	2 kursust
33.	Eesti ärikeeel	1 kursus
34.	Inglise ärikeeel	1 kursus
35.	Äripsühholoogia	1 kursus

2.4.7. Ülemineku tingimused kitsalt matemaatikalt laiale matemaatikale ja laia matemaatika järgi õppinud õpilastel kitsale matemaatikale

Kitsa matemaatika järgi õppinud õpilasel on soovi korral võimalik üle minna laiale matemaatikale esimese kuu kursuse jooksul. Laia matemaatika järgi õppinud õpilane saab üle minna kitsale matemaatikale esimese kaheksa kursuse jooksul. Üleminek kitsalt matemaatikalt laiale ja vastupidi on võimalik erandkorras ka hiljem individuaalse õppekava alusel ja kokkuleppel kooliga.

2.4.8. Läbivad teemad ja õppeainete vahelise lõimingu põhimõtted

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab gümnaasium õppekava arenduse ning õpetaja õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldatakse koolis õpet ja kujundatakse õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab ainealast käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppeeesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

Õppeainete lõimingu teostatakse mitmel erineval moel: ainetevahelised seosed, ajaline kooskõla, ainete kombineerimine, teemakeskne ehk multidistsiplinaarne lõiming ja interdistsiplinaarne lõiming. Viisi valik on õpetajale vaba.

Õpetajad kavandavad koostöös lõimingu toetavaid tegevusi (tunniväliseid projekte, ülekoolilisi üritusi jne) iga õppeaasta alguseks. Need märgitakse kooli üldtööplaani ning õpetajad arvestavad nendega töökavade koostamisel.

Lõimingu organiseeritakse lõimingutsentri ümber. Kooli õppekava kontekstis on keskseteks ainete ülesteks ideedeks pädevused. Lõimingu toetab õpilasuurimus või praktiline töö.

2.5. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus

Hariduslike erivajadustega õpilaste õpe on korraldatud vastavalt ja kooskõlas „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ §-ga 13.

Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib gümnaasium teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Piiratud teovõimega õpilase puhul kaasatakse nende muudatuste tegemisse lapsevanem. Kui

muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

Tervislikel põhjustel koduõppel olevale õpilasele koostatakse individuaalne õppekava ning tema õppekoormust võib vähendada kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta.

Gümnaasium korraldab andekate õpilaste juhendamist. Andekamaid õpilasi suunatakse täiendavalt tutvuma erialase kirjanduse või veebipõhiste materjalidega ning valmistatakse ette osalemiseks erinevatel ainealastel olümpiaadidel ja võistlustel.

2.6. Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana

„Gümnaasiumi riikliku õppekava“ § 18 lõike 2 kohaselt kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lõikele 4 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

Kui kooli õppekava välist õppimist või tegevust arvestatakse koolis õpetatava osana, siis peab olema arusaadav, millise õppimise põhjal on seda tehtud ja milliste õpitulemuste saavutamisel on kooli õppekava välist õppimist või tegevust arvestatud.

Keskne põhimõte on, et lähtutakse õpitu sisust ja õpitulemustest, mitte sellest, kelle juures ja kus õpilane õppis või tegevusi sooritas. Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale, kui tõendusmaterjal pole piisav. Täiendavat materjal ei küsita selle kohta, kes õpetas või kus õppis. Täiendav materjali vajadus on seotud sellega, et paremini mõista, kas taotletavad õpitulemused on omandatud.

Kooli õppekava välist õppimist või tegevust ei hinnata mitte kogemuse, vaid sellest toimunud õppimise põhjal. Õpitu peab kokku sobima nende õpitulemustega, mille saavutamist taotletakse. Kindlasti peab õpitu olema määratletav ka tasemega.

Gümnaasiumis arvestatakse samal haridustasemel või kõrgemal tasemel omandatud. Gümnaasiumis ei arvestata põhikooli tasemel omandatud õpitulemusi. On oluline, et mujal õpitu oleks sisuliselt sobiv õppekavaga, mille järgi õpilane koolis õpib.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste, sealhulgas erivajadustega õpilaste hariduslikku mobiilsust ning avardada võimalusi kooliväliseks õppeks. Mujal õppimine annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja annab andekatele õpilastele võimaluse ennast teostada. Kooli õppekavavälise õppe või tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana on protsess, mis koosneb järgmistest etappides: taotleja nõustamine, taotluse koostamine ja esitamine direktorile, taotluse hindamine, direktori otsus, (vajadusel) otsuse vaidlustamine ja vaidemenetlus.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamisel kooli õppekava osana võivad võimalikud äraütlemised olla seotud:

- tähtajalise aegumisega – kui õppimine on toimunud enam kui kolm aastat tagasi;
- sisulise aegumisega – kuna teatud õpitulemused aeguvad ajas, näiteks seoses infotehnoloogia arenguga;
- teisel (madalamal) õppetasemel läbitud õppe mitte arvestamisega – gümnaasiumiastmel ei arvestata neid õpinguid, mis on läbitud põhikooli tasemel;
- topelt arvestamise vältimisega – mujal (näiteks muusikakoolis) õpitu, mille tõenduseks on antud muusikakooli tunnistus ei ole automaatselt üle kantav muusika õppeaine läbimisena.

Samuti ei arvestata kooli õppekavaväliseid õpinguid või tegevusi seoses kooli lõpetamisega (koolieksami sooritamisel, õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamisel ning loovtöö koostamisel).

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamiseks moodustab direktor taotluse hindamise komisjoni, kes koosneb pedagoogilisest personalist ning kelle ülesanne on selgitada, kas kooli õppekavavälised õpingud või tegevused on võimaldanud nõutud õpitulemuste omandamist ning kas õpingute või tegevuste käigus omandatu on ajakohane.

Hindamisse kaasatakse vähemalt kaks õpetajat, kes tunnevad terviklikult ja põhjalikult õppekava, kellel on kõrgelt arenenud empaatia- aj üldistusvõime, kes aktsepteerivad, et õppimine võib toimuda ka väljaspool kooli ja õppekava, kes tunnevad kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise erinevaid hindamise vahendeid ja nende kasutamise võimalusi.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamisel tagatakse kvaliteet selle kaudu, et uuritakse õpilase esitatud õpitulemuste omandatuse tõendamist võimaldavaid materjale ning nende vastavust nende õpitulemustega, mille arvestamist taotletakse.

Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise hindamine toetub vaid tõendusmaterjalidele. Tõendusmaterjalideks võivad olla primaarsed tõendusmaterjalid (töönäidised, kirjutatud projektid, uurimistööd, artiklid, kavandid, projekti ja/või uurimistöö aruanded jm, mis otseselt tõestavad taotleja pädevusi või õpitulemusi), sekundaarsed tõendusmaterjalid (õpisoorituste tõend või hinneteleht, juhendaja või kogenuma kolleegi hinnang, õppeaine kava, kus on kirjas õppeaine/kursuse eesmärgid, õpitulemused, sisu lühikirjeldus, maht tundides, tõend tegevuste sooritamise kohta) või narratiivsed tõendusmaterjalid (igasugused oma õppimise ning tegevuse analüütilised käsitlused, kus taotleja seostab õpitud taotletava õppeaine õpitulemustega, taotleja kogemuse-alane refleksioon). Tavaliselt on tõendusmaterjalid omavahel kombineeritud.

Hindamiskomisjonil on õigus nõuda täiendavaid tõendusmaterjale, kui esitatud tõendi materjalidest ei ole piisav õpitulemuse omandatuse tõendamiseks.

Õpilasel või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemal tuleb esitada taotlus etteantud taotlusvormil kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise taotlemiseks.

Koos taotlusega esitatakse ka vastav tõendusmaterjal. Tõendusmaterjal võib olla vormistatud õpimapis. Enne taotluse esitamist toimub õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõustamine taotluse esitamise ja nõutavate tõendusmaterjalide vormistamise ja esitamise kohta.

Nõustamist viib läbi kooli direktori poolt määratud koolitöötaja.

2.7. Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht gümnaasiumis

Vastavalt liikluseaduse § 4 lg 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumist teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavast;
- teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli ülesandeks on läbi viia vastavalt liikluseaduse § 4 lg 2 laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20.10.2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.

Maanteeamet soovib liikluskasvatuse teemade kaudu kujundada gümnaasiumiõpilastel alljärgnevad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks.

Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) oskab hinnata ohuteguri suurust, teadvustab õnnetuse ahelreaktsiooni võimalikkust;
- 2) teab, et pidurdus- ja peatumisteede pikkus sõltub sõiduki kiirusest, tee – ja ilmastikuoludest (vihm, lumi, jää);
- 3) oskab abistada ja anda esmaabi uppumisohtu sattunud inimesele;
- 4) tunneb liikluseeskirja nõudeid jalakäijale ja juhile;
- 5) on seaduskuulekas ning tal (gümnaasiumi lõpetajal) on oskused, mis toetavad tema enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades nii jalakäijana, sõitjana kui ka juhina;
- 6) oskab leida ja omab ülevaadet ohutusala- ja kampaaniatest, oskab tuua võrdlusi teiste riikidega;
- 7) oskab koostada riskianalüüsi, pidades silmas kooliümbruse (liiklus)keskkonda, teeb ettepanekuid ohutuse suurendamiseks.

Gümnaasiumis on liikluskasvatuse sisuks liiklusohutust tagavate hoiakute arendamine ja käitumise mõjutamine, millega laiendatakse ja süvendatakse põhikoolis omandatud liiklusohutus alaseid teadmisi, oskusi, vilumusi ja hoiakuid.

2.8. Õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldus

Gümnaasiumiõpilaste õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamine, juhendamine ja vormistamine toimub vastavalt koolis kehtestatud „Uurimistööde koostamise juhendile“ (lisa 2) (*muudetud 01.09.2023: „Uurimistöö ja praktilise töö koostamise juhend“*).

2.9. Hindamise ja gümnaasiumi lõpetamise korraldus ning hinnete ja hinnangute vaidlustamine

Koolis järgitakse õpilase hindamisel „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ §-s 29 sätestatud ning juhendatakse „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ §-dest 15-18.

Õpilaste õpitulemusi, käitumist ja hoolsust hinnatakse koolis kehtestatud „Tallinna Mustjõe Gümnaasiumi õpilaste gümnaasiumi hindamisjuhendi“ kohaselt (lisa 1).

2.9.1 Gümnaasiumi lõpetamise korraldus

Gümnaasiumi lõpetamine toimub põhikooli ja gümnaasiumiseaduses §31 ning gümnaasiumi riiklikus õppekavas §18 sätestatud tingimustel ja korras.

Tallinna Mustjõe Gümnaasium annab gümnaasiumi lõputunnistuse õpilasele:

- 1) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud; kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele teise keelena, matemaatika ja inglise keele riigieksamid;
- 2) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
- 3) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.

2.9.2 Hinde ja hinnangu vaidlustamine

- 1) Õpilasel, lapsevanemal või tema seaduslikul esindajal on õigus sõnalisi hinnanguid ja hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinnangu või hinde avaldamist eKoolis, esitades kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega kooli direktorile.
- 2) Otsusest teavitab kool õpilast ja lapsevanemat kirjalikult viie tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

2.10. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine

2.10.1. Karjääriõpe kooli õppekavas

Koolis teostatakse karjääriõpet teenuse osutamise vormis koostöös Rajaleidja spetsialistidega. Teenuse korraldamisel ja tegevusplaani koostamisel lähtub kool gümnaasiumi riiklikust ainekavast „Karjääriõpetus“ (GRÕK, lisa 12).

Karjääriteenuste osutamisel toimuvad järgmised õppetegevused:

- läbiva teema “Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine” käsitlemine gümnaasiumiastmetes;
- arenguestlused klassijuhataja, sotsiaalpedagoogi ja psühholoogiga;
- auditoorsed loengud konkreetse ametiala esindaja ja karjääriplaneerimise keskuse spetsialistidega;
- iseseisev töö veebikeskkonnas teoreetiliste teadmiste omandamiseks ja erinevate tööaladega tutvumiseks;
- rollimängud, diskussioonid klassitundides;
- kutsesobivustestide läbiviimine ja eneseanalüüsi küsimustike täitmine;
- töö karjääriinfo allikatega, info kriitiline analüüs;

- essee kirjutamine, CV koostamine;
- probleemülesannete lahendamine, projektõpe ja loovtöö/uurimistöö koostamine;
- kooli karjäärinädala üritustel ja koolivälistel karjääri teemalistel üritustel osalemine;
- teadlik ja analüüsiv ettevõtete ning õppeasutuste külastamine.

Õppetegevuste valikul lähtutakse konkreetse õpperühma õpilaste vajadustest.

Karjääriteenuste osutamise tulemused gümnaasiumi lõpetajale, kes:

- teadvustab oma huvisid, võimeid ja oskusi, mis võimaldavad adekvaatse enesehinnangu kujunemist ning konkreetsete karjääri plaanide tegemist;
- arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö-, otsustamis- ja infoga ümberkäimise oskusi;
- kujundab soovi ja valmisolekut elukestvaks õppimiseks ja iseseisvaks karjääriotsuste tegemiseks;
- tutvub erinevate ametite/elukutsetega, õppides tundma haridus- ja koolitusvõimalusi, töösuhteid.

2.10.2. Karjääriinfo ja nõustamise korraldamine

Kool teavitab õpilast ja tema vanemat, millised eesmärged taotleb kool karjääriõpetusega, et õpilane:

- teadvustab oma huvisid, võimeid ja oskusi, mis võimaldavad adekvaatse enesehinnangu kujunemist ning konkreetsete karjääri plaanide tegemist;
- arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö-, otsustamis- ja infoga ümberkäimise oskusi;
- arendab soovi ja oskust endale eesmärged seada ja nendeni jõudmiseks süsteemselt tegutseda;
- kujundab soovi ja valmisolekut elukestvaks õppimiseks ja iseseisvaks karjääriotsuste tegemiseks;
- tutvub erinevate ametite/elukutsetega, õppides tundma haridus- ja koolitusvõimalusi, töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kohalikku majanduskeskkonda.

Kool informeerib õpilast ja tema vanemat, millised on õppe tingimused ja milliseid õppevahendeid kasutatakse ning millistest allikatest on kättesaadav info õpilase karjääri planeerimisel:

- karjääriplaneerimisalase kirjanduse kättesaadavus kooli raamatukogus;

- kooli arvutiklassi kasutamine ja abi veebist karjääriplaneerimisalase informatsiooni otsimiseks (Rajaleidja, Eesti Töötukassa jt);
- koolipsühholoogi ja -spetsialisti tugi ning nõu vastavalt õpilase vajadustele;
- enese ja tööturu tundmaõppimise töölehed, küsimustikud.

Kool nõustab õpilast ja vanemat enesetundmise vajalikkuses ja selle tähtsusel karjääriplaneerimisel, et õpilane oskab:

- analüüsida enda isiksust;
- eristada oma tugevaid ning nõrku külgi ja seostada neid erinevatel kutsealadel töötamise eeldustega;
- kasutada eneseanalüüsi tulemusi karjääri planeerimisel.

Kool nõustab õpilast ja vanemat, et õpilase minapildi ja enesehinnangu kujunemisel avaldavad suuresti mõju tema isikuomadused, samuti ümbritsev keskkond tervikuna koos kaaslastega ja nende hoiakutega.

Vanemale tagasisidet õpilase karjääri soovidest antakse ainult õpilase nõusolekul.

Õpilase ja/või vanema nõustamine toimub vestluse vormis. Vestlusel teatavaks saanud informatsioon õpilase ja/või vanema kohta on konfidentsiaalne. Kolmandatele isikutele informatsiooni andmine on lubatud vaid osapoolte nõusolekul.

2.11. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

▪ Õpetajate koostöö

Õpetaja koostöö eesmärgiks on õppekavas kirjeldatud taotletavate õpitulemuste/pädevusteni jõudmine õppe- ja kasvatustegevuse kaudu, lähtudes õpiväljunditest, etteantud ajast, õppekavas kirjeldatud õppesisust ja õppetegevusest.

Õpetaja planeerib oma koostööd teiste ainete õpetajatega; ainesektsiooni juhtidega, juhtkonnaliikmetega, tugispetsialistidega, huvijuhiga, lapsevanematega, kooli koostööpartneritega.

Ainesektsioon koostab õppeaasta alguses tööplaani, kus fikseeritakse planeeritavad tegevused ja esitab selle õppeperioodi alguseks õppealajuhatajale.

Õppeaasta lõpus enne augusti kuud õppenõukogu koosolekut esitab ainesektsiooni juhataja õppealajuhatajale oma tegevuse vormikohase kokkuvõtte ja töö analüüsi.

Ainekavade arenduse eest vastutavad ainesektsioonide juhatajad.

Vastavalt vajadusele moodustavad õpetajad töögrupe, mis tegelevad kooli arendustegevusega või õppe- ja kasvatusalaste probleemide lahendamisega sh õppekava arendusega.

Klassiõpetaja ja aineõpetaja kujundavad kooli õppekava ning ainekava alusel välja töökava. Töökavaga täpsustatakse kooli õppekava üldosas ning ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, õpetajate vahelist koostööd ning õppeaasta üldtööplaani.

▪ **Õpetaja töökava koostamise põhimõtted**

Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist.

Töökava koostamise aluseks on see, kui palju õpilane suudab kindla ajavahemiku jooksul õppida. Arvestuslik õppeaeg on tundide hulk, mida õpilane õpiväljundini jõudmiseks eeldatavalt vajab. Arvestuslikku õppeaega mõjutavad õpilase varasemad kogemused, teadmised, oskused jms.

Töökava on tegevuskava, mille alusel toimub õppetöö õppetunnis ning selles esitatakse õppe teema, alateema, õpitulemused.

2.12. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mille koostamises ja järjepidevas arenduses osalevad kõik õpetajad.
- Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muutustest õigusaktides, siis algatab kooli õppekava muutmise direktor.
- Kooli õppekava muudatused esitatakse enne kinnitamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
- Kool avalikustab, tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (PGS § 69 lg 1) sätestatud nõudest, kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel ja loob kooli raamatukogus võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks kõigile.
- Kooli õppekava muudatused esitatakse kooli õppekava terviktekstis, näidates ära õppekava muutused viitega direktori käskkirja numbrile ja kuupäevale, millega õppekava muudeti. Samuti märgitakse muudatuse viite juurde muudatuse jõustumise kuupäev.